

Szubjektív vonal Beszélgetőtárs: Kiss Gábor

Még mondják, hogy fiatal galambász nincs közösségünkben. Tiszafüreden élő és galambászokó Kiss Gábor tenyésztőtársunk életkorát, ha jegyezni kívánnám, bizony első számjegyét hármassal lehet írni. Beszélgetésünk során kiderült számomra Gábor strasser galambfajta iránti elhivatottsága, család szeretete, szakmai és életviteli gondoskodása. Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy előző felsorolásom hibás, hiszen nem a hobbi az, aminek első helyre kell kerülni. Ez csak az én újabb szubjektivitásom, mivel szaklapunk hasábjain mégis csak a galambtenyésztés kérdését kell feszegetni. E mellett természetesen a többi meghatározás is helyet kap nem háttérbe szorítva csak kizárólag a szakmaiságra figyelemmel. Érdekes felvetések birtokában kezdtem beszélgetésünk során az elhangzottak jegyzetelésébe. Visszatérek első mondatomban leírtakra és a miértre Gábortól kapott válaszra e mellett mindenre, ami a szakmaiságról szól és arra a nem mellékes körülményre, hogy ezt miként lehet megvalósítani.

Kezdhethük beszélgetésünket azzal a véleményeddel, hogy miért nincs még náladnál is fiatalabb tenyésztőkből álló közösség?

Természetesen. Véleményemet akkor is felvállalom, ha ez nem esik jól másoknak. Igaz már nem gyermekkorban, de még fiatal pályakezdőként történtek velem első csalódásaim Magyarországon. Galambot, jó galambot akartam venni, mivel bennem is megvolt az a hiúság, hogy néhány év múltával ezekből az idegen állományokból beszerzett egyedek utódaiból (saját gyűrűzött példányokkal) esetleg sikereket érhetek el kiállításainkon. Mit tapasztaltam? Katalógusból kiírt neves tenyésztők telefonhívása után szívéllyességet. Gyere segíték, szinte mindenhol ezt a választ kaptam. A helyszínen eladásra kínált galambok pedig már az akkori szakmai ismereteim szintjén is másod, harmad osztályúnak minősültek. Áraik viszont az akkori hazai keresetek mellett finoman fogalmazva túlzóaknak tűntek. Mégis vásároltam így módon ma már szerintem is naivitásnak tűnően galambokat. Mi derült ki egy tenyészév letelte után? Hímek közül több példány ivarzásra képtelennek bizonyult, a tojók pedig le sem tojtak.

Naiv kérdésem. Mi ebből a tanulság?

Térjünk vissza az alapkérdéshez. Ha egy fiatal kezdő kevés pénzzel rendelkező, akár még diák korban lévő galambász ilyen helyzetbe kerül, szerinted meddig marad ebben a tenyésztői közösségben? Első csalódását követően pánikszerűen menekül. Velem ez csupán azért nem történt meg, mert édesapámtól örököelve kisgyermek koromban „fertőződtem” meg a galambok szeretetével.

Zárjuk le ezt a szomorú témát. Remélem, aki olvassa magára ismer és változtat a fiatalokhoz való helyes hozzáállásában. Aki pedig így látja, azon akkor sem tudunk segíteni, ha tovább feszegetjük ezt a témát. Visszatérve miként fertőzött meg édesapád galambszeretettel?

Amikor kisgyermek voltam a vidéki gazdaságokban ezen belül az állattenyésztés területén jelentős szerepe volt a galambhús programnak. Ott nem a szakmaiság, hanem a mennyiségi hústermelésnek volt szerepe. Időre, amikor a felvásárló érkezett a legoptimálisabb mennyiségű állatot kellett biztosítani. A galambok szeretete mégis ebből az időből eredeztethető saját életemben.

Vagyis láttál otthon sok-sok galambot, abból túllépve más úton kívántál indulni?

Szívesen mondanám, hogy tíz évesen tudtam mit akarok. Két barátommal, akik a postagalambokat választották kezdtük a galambászatot. Nekem édesapámtól látottak alapján a nagytestű alakgalambok lettek kiválasztottaim.

Gondolom egyből a strasszerok?

Dehogy, két pár kingel kezdtem. Amíg általános iskolai tanulmányaimat folytattam addig tartott ez az időszak.

Mi történt utána?

Szolonokra kerültem kollégiumba. Hálás vagyok nagyon szüleimnek, hogy annak ellenére, hogy csak hétvégeken tértem haza családi otthonunkba gondoskodtak galambjaimról. Innen számomra a logikus folytatást a kinek tenyésztése adná.

Nem, nem így volt. Már jóval előbb megtetszett a strasszer fajta rajza, alakja, úgy egészen az egész galamb. Zelenyánszki András által jegyzett szakkönyvből írtam ki neveket, telefonszámokat. Így kezdtem az ismerkedést strasszeres körökben. Csalódásaimról már beszéltem, de voltak kellemes benyomásaim úgy szintén.

Erről beszélj.

Magyarországon, aki tenyésztői tapasztalatait átadva segítségemre volt és jó minőségű galambokat vehettem tőle az a Rákóczi falván élő Vigh Feri bácsi. Vele a mai napig kiváló a kapcsolat. Ha kérdezek tőle mindig az az érzésem, hogy igaz választ kapok. Nem nagyképűségnek szánom, de mára már rendelkezem annyi szakmai ismerettel, hogy ennek megítélésében ne tévedjek.

Jelenlegi állományod összetétele?

Tizenhárom pár tenyészgalambom van. Ebből hét pár fekete, 4 pár vörös és két pár kékkovácsolt színű és rajzváltozatú. Mellettük öt pár postagalambot tartok dajkálás céljából.

Mennyiségi kérdésekre válaszoltál. Érdekelne azonban, hogy mikortól érzel minőségi változást állományodban?

Öt évvel ezelőtt 2012-ben egy évig dolgoztam Németországban szakmámban. Ott is első dolgomnak a hétféle szabadidő tartalmas kitöltését kerestem. Mi mással, mint a galambászat, ezen belül a strasszer tenyésztés. Szintén katalógusból találtam rá Európa hírű, Németországban élő strasszer tenyésztőre, Oláh György úrra. Elmondhatom ez jelentett fordulópontot a fajta tenyésztésében számomra. Más színvonalat láttam, mint annak előtte. A hozzáállás

tekintetében hasonló jó érzések értek. Segítőkézség, szakmai tanácsok tekintetében galambvásárlás esetében pedig a hazai addigi vásárlásaim középátlagát sem érte el a beszerzési ár. Annak sok esetben lényegesen alatta volt és még nem beszéltem az ajándékba kapott egyedekről. Azóta vérfrissítésre csak Gyuri bácsitól hozok tenyészetembe galambokat. Örömemre kapcsolatunk barátsággá minősült, ami számomra igen megtisztelő. Egy tanácsa a mai napig fülemben cseng. Az idézet Albert Einsteinétől eredeztethető: „A fantázia szükségesebb a tudásnál, mert a tudásnak van határa a fantáziának nincs.” Fiú mondta. Megjegyzem ez a megszólítás szavajárása Gyuri bácsinak előbb mindig gondolkodjál és csak azt követően cselekedj.

Beszélgessünk tenyésztői sikereidről. Mikor állítottál ki strasszer galambot először?

Az akkori egyesületemben Karcagon 2000-ben mutattam be strasszer tenyészetem első számomra jó minőségűnek ítélt egyedeit. Akkoriban vörös, kék és fekete színváltozatokat tartottam. Helyi vagyis egyesületi kiállításokon kiállításgyőztes, színgyőztes címekből többet is nyertem. Szövetségünknek 2003-tól, a Strasszer Fajtaklubnak 2006-tól vagyok tagja. Ettől az időponttól a kiállításokon eredményességről számolhatok be.

Mint például?

Sorolom. Kajdacson 2008-ban rendezett fajtaklub kiállításon vörösfakó kovácsolt fiatal galambom színgyőztes minősítést ért el. Klubkiállításon 2010. évben fekete színű fiatal tojó galambom klubdíjas lett Balmazújvárosban.

Kékszalagos tojóm klubdíjat kapott 2011-ben Gyomaendrődön. 2013-ban Gyomaendrődön Európa Kiállítás igen jó minősítés. Dabas Nemzeti Kiállítás fiatal fekete hím galambom kiváló lett.

Miben látsz galambjaid megjelenése tekintetében konkrétan a minőségi elmozdulást?

Galambjaim rövidebbek lettek. A testformák sokat javultak, széles, emelkedő homlok és magasan ívelt fejtető jellemző rájuk.

Mik az elsődleges kritériumok ennél a fajtánál?

Nálam a forma és az alak az első szelektálás mércéje. Ezt követi a rajz minősítése. Tarka vagy szakszóval élve flekkes galambból még válhat jó tenyészegyed, de rossz alakúból soha.

Mégis csak nagytestű alakgalambokról beszélünk. E miatt?

Elsősorban igen, de ez genetikai kérdés inkább. Ezen nem lehet kozmetikázással változtatni. Míg ellentétben a rajzhibák ily módon korrigálhatók oly mértékben, amíg a kiállítási ketrecekben azok nem szembetűnően érzékelhetők. Azért, hogy ne tűnjön ilyen egyszerűnek megemlítem a lakkozottságot. Fekete, sárga, vörös színekre jellemző ez a tulajdonság, amely ma már követelmény. Nem utolsó sorban a zárt, feszes tollazat, amely például a szárnypajzson sűrű, apró tollakból épül fel. Ez utóbbiakat azért említem, ne higgye senki a szaklap olvasói közül,

hogy csak az alak és forma számít. Elsődlegességét viszont még mindig fenntartom.

Ilyen a jó strasszer, amit most jellemeztél, de milyen hibákat látsz jelenlegi tenyésztésük során?

Szerintem Magyarországon sok a tojó jellegű kistestű hím galamb, ami feltételezésem szerint beltenyésztésből fakad. Kívánatosnak tartanám, ha a tenyésztés irány szélésebb láb állást, magasabb törzset, a rövidebb testhosszt preferálná és ebben az irányba haladna a magyarországi strasszer tenyésztés. Tudom ez a fajtaklub feladata lenne, de amíg klubunk fiatal bemutatóján 70

egyed kerül bemutatásra közel ilyen létszámú tenyésztő által, addig szemléletbeli problémáról is szót kell említeni.

Térjünk át állategészségügyi kérdésekre. Milyen kezelést kap állományod a tenyésztés során?

Január végén, február elején párosítok. Előző év novemberében külön választom hím és tojó galambjaimat, így biztosítok nyugalmi állapotot számukra. Ezt követi a paramyxó elleni vakcinázás. A tenyészszезon előtt trichomonas ellen itatással védekezem, míg a féregtelenítéssel szemben eredményesebbnek tartom az egyedi kapszulás megoldást. Vitamint, almaecetet, ásványi anyagokat (kondifix, supramix, ovomix, viktória gritt) egész évben folyamatosan adagolva kapják.

Oláh Gyuri bácsi receptje alapján saját magam által készítek különféle zöldségekből, méz, almaecet hozzáadásával lekvár szerű sűrítményt hetente két alkalommal 1 kg takarmányra 1 evőkanállal keverek. Tapasztalatom szerint ez jó kondíciót és egészséges bélflórát biztosít állományom számára. Ezen kívül nyáron tyúkhúrt és salátát is felkínálok számukra. Mindezek fontosságát nem lebecsülve szerintem ugyan ilyen fontos a napi rendszeres takarítás.

Takarmány?

Egy belga cég által készített egalizált zsákos keveréket etetek. Mondjam a cég nevét?

Nem kérem köszönöm, ingyen reklámból elég volt az ásványi anyagoknál. Jól tudom sikeres küllembíráói vizsgán már túl vagy?

2015-ben végeztem I/B. fajtacsoportban a bírálói tanfolyamon. Jelenleg „D” kategóriás bíráló vagyok. Sokat kívánok viszont tenni az előrelépésért. Segíteni szeretnék a fajtaklubnak azzal, hogy sűrűn látogatom a német kiállításokat. Mégis csak az a fajta kitenyésztő ország és a német irányvonal, szemléletfrissítés megítélésem szerint ránk fér magyar strasszerokra.

Örömről, sikerekről hallottunk. Mi aggaszt?

Fajtaklubunk létszáma az elmúlt tíz évben 20 fővel csökkent, kevés a fiatal pedig ezt a szép hobbit nekik is gyakorolni kellene. Sajnos erős az üzleti érdek és sikerélmények hiányában a fiatalok hamar csalódottak lesznek.

Keretet adtál beszélgetésünknek. Ezzel kezdtük és ide jutottunk, közben egy jót beszélgettünk, amelyet köszönök neked.

Uhrner Antal

